

KONU 6. STURM-LIOUVILLE DENKLEMİNİN ÇÖZÜMLERİ

q fonksiyonu $[0, \pi]$ aralığında sürekli bir fonksiyon olmak üzere

$$-y'' + q(x)y = \lambda y, \quad 0 \leq x \leq \pi \quad (6.1)$$

denklemini göz önünde bulunduralım. (6.1) denkleminin

$$y(0) = 0, \quad y'(0) = 1 \quad (6.2)$$

başlangıç koşullarını gerçekleyen çözümünü $\varphi(x, \lambda)$ ile gösterelim.

Teorem 6.1. $\varphi(x, \lambda)$ çözümü

$$\varphi(x, \lambda) = \frac{\sin(\sqrt{\lambda}x)}{\sqrt{\lambda}} + \int_0^x \frac{\sin(\sqrt{\lambda}(x-t))}{\sqrt{\lambda}} q(t)\varphi(t, \lambda) dt \quad (6.3)$$

integral denklemini gerçekler.

İspat. (6.3) eşitliğinden $\varphi(0, \lambda) = 0$ elde edilir.

$$\varphi'(x, \lambda) = \cos(\sqrt{\lambda}x) + \int_0^x \cos(\sqrt{\lambda}(x-t))q(t)\varphi(t, \lambda) dt \quad (6.4)$$

olup bu denklemden

$$\varphi'(0, \lambda) = 1$$

bulunur, yani (6.3) integral denkleminin her bir çözümü (6.2) koşullarını sağlar. (6.4) eşitliğinden

$$\begin{aligned} \varphi''(x, \lambda) &= -\sqrt{\lambda} \sin(\sqrt{\lambda}x) - \sqrt{\lambda} \int_0^x \sin(\sqrt{\lambda}(x-t))q(t)\varphi(t, \lambda) dt + q(x)\varphi(x, \lambda) \\ &= -\lambda \left[\frac{\sin(\sqrt{\lambda}x)}{\sqrt{\lambda}} + \int_0^x \frac{\sin(\sqrt{\lambda}(x-t))}{\sqrt{\lambda}} q(t)\varphi(t, \lambda) dt \right] + q(x)\varphi(x, \lambda) \\ &= -\lambda\varphi(x, \lambda) + q(x)\varphi(x, \lambda) \end{aligned}$$

olup

$$-\varphi''(x, \lambda) + q(x)\varphi(x, \lambda) = \lambda\varphi(x, \lambda), \quad 0 \leq x \leq \pi$$

sağlanır, yani φ fonksiyonu (6.1) denklemini de gerçekler.

(6.1) denkleminin

$$y(0) = 1, \quad y'(0) = 0 \quad (6.5)$$

başlangıç koşullarını gerçekleyen çözümünü θ ile gösterelim.

Alıştırma.

1. (6.1), (6.5) başlangıç değer probleminin çözümü olan $\theta(x, \lambda)$ fonksiyonunun

$$\theta(x, \lambda) = \cos(\sqrt{\lambda}x) + \int_0^x \frac{\sin(\sqrt{\lambda}(x-t))}{\sqrt{\lambda}} q(t)\theta(t, \lambda) dt$$

integral denklemini gerçeklediğini ispatlayınız.